

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007
Proba scrisă la MATEMATICĂ
PROBA D

 Descărcat de pe site-ul ebacalaureat.ro Varianta038

Profilul: Filiera Teoretică: sp.: matematică-informatică, Filiera Vocațională, profil Militar, Specializarea: specializarea matematică-informatică

♦ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete
SUBIECTUL I (20p)

- (4p) a) Să se determine conjugatul numărului complex $z = i^{10} + i^{11}$.
- (4p) b) Să se determine valorile lui $a \in \mathbf{R}$ din egalitatea de numere complexe $1 + (a \cdot i)^2 = 0$.
- (4p) c) Să se calculeze $\sin 2\pi + \sin 4\pi$.
- (4p) d) Să se calculeze $\sin 2\pi \cdot \sin 4\pi$.
- (2p) e) Să se determine $c, d \in \mathbf{R}$ știind că punctele $A(c,1), B(2,d)$ sunt situate pe dreapta de ecuație $2x - y - 3 = 0$.
- (2p) f) Să se dea un exemplu de punct $M(a,b)$ situat pe parabola de ecuație $y^2 = 4x$.

SUBIECTUL II (30p)
1.

- (3p) a) Știind că $a = \log_2 3$ și $b = \log_2 6$, să se arate că $b - a \in \mathbf{N}$.
- (3p) b) Să se calculeze determinantul $\begin{vmatrix} \sqrt{1} & \sqrt{2} \\ \sqrt{3} & \sqrt{6} \end{vmatrix}$.
- (3p) c) Dacă $A = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}$ și $B = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 5 \end{pmatrix}$ să se arate că $\det A = \det B$.
- (3p) d) Dacă $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^3 - x$, să se calculeze $f(f(1))$.
- (3p) e) Să se dea un exemplu de mulțime care are exact 8 submulțimi.

2.

- (3p) a) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n-1}{3n+2} \right)^n$.
- (3p) b) Dacă $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = 2^x$, să se calculeze $f'(0)$.
- (3p) c) Dacă $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = (x-1)^2$, să se arate că funcția f are un singur punct de extrem local.
- (3p) d) Dacă $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^4 + 3x^2 - 1$, să se arate că funcția f este convexă pe \mathbf{R} .
- (3p) e) Să se dea un exemplu de funcție continuă $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$ pentru care $\int_0^1 f(x) dx < 1$.

SUBIECTUL III (20p)

Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} a & b \\ b & a \end{pmatrix}$, $a, b \in \mathbf{R}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $U = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$.

- (4p) a) Să se determine $x, y \in \mathbf{R}$ astfel ca $A = xI_2 + yU$.
- (4p) b) Să se calculeze determinantul și rangul matricei U .
- (4p) c) Să se calculeze U^2 și U^3 .
- (2p) d) Să se calculeze U^{2007} .
- (2p) e) Să se arate că $A^n = \frac{(a+b)^n + (a-b)^n}{2} I_2 + \frac{(a+b)^n - (a-b)^n}{2} U$, $n \in \mathbf{N}^*$.
- (2p) f) Să se arate că dacă $X \in M_2(\mathbf{R})$ și $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \cdot X = X \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$, atunci există $u, v \in \mathbf{R}$ astfel ca $X = \begin{pmatrix} u & v \\ v & u \end{pmatrix}$.
- (2p) g) Să se rezolve în $M_2(\mathbf{R})$ ecuația $X^{2007} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră șirurile $(a_n)_{n \geq 0}$, $(b_n)_{n \geq 1}$, $a_n = \int_0^\pi \left(\frac{1}{2\pi} x^2 - x \right) \cos nx \, dx$,

$b_n = 1 + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{n^2}$ și funcțiile $f: [0, \pi] \rightarrow \mathbf{R}$, $g: [0, \pi] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{1}{2\pi} x^2 - x$,

$g(x) = f(x) \cdot \operatorname{ctg} \frac{x}{2}$, $\forall x \in (0, \pi]$ și $g(0) = -2$.

- (4p) a) Să se calculeze a_0 .
- (4p) b) Să se arate că $a_n = \frac{1}{n^2}$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.
- (4p) c) Să se arate că $b_n = \int_0^\pi \left(\frac{1}{2\pi} x^2 - x \right) \sum_{k=1}^n \cos kx \, dx$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$.
- (2p) d) Utilizând metoda inducției matematice și formula $2 \sin a \cos b = \sin(a+b) + \sin(a-b)$, $\forall a, b \in \mathbf{R}$, să se arate că $\sum_{k=1}^n \cos kx = \frac{1}{2} \left(\sin nx \operatorname{ctg} \frac{x}{2} + \cos nx - 1 \right)$, $\forall n \in \mathbf{N}^*$, $\forall x \in \mathbf{R} \setminus 2\pi\mathbf{Z}$.
- (2p) e) Să se arate că, dacă $h: [0, \pi] \rightarrow \mathbf{R}$ este o funcție derivabilă și cu derivata continuă, atunci avem: $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^\pi h(x) \cos nx \, dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^\pi h(x) \sin nx \, dx = 0$.
- (2p) f) Să se arate că funcția g este derivabilă și cu derivata continuă pe intervalul $[0, \pi]$.
- (2p) g) Să se arate că $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \frac{\pi^2}{6}$.

Varianta 038

Descarcat de pe site-ul ebacalaureat.ro

Subiectul I

a) $-1+i$. b) -1 si 1 . c) 0 . d) 0 . e) $c = 2; d = 1$. f) $M(1;2)$.

Subiectul II

1. a) $b - a = 1$. b) 0 . c) $\det(A) = \det(B) = -2$. d) 0 . e) $\{1.2.3\}$.

2. a) 0 . b) $\ln 2$. c) $x = 1$. d) $f''(x) > 0, \forall x \in \mathbf{R}$. e) $f(x) = x$.

Subiectul III

a) $x = a; y = b$.

b) $\det(U) = -1, rang U = 2$.

c) $U^2 = I_2, U^3 = U$.

d) $U^{2007} = (U^2)^{1003} \cdot U = I_2^{1003} \cdot U = U$.

e) Deoarece $(aI_2) \cdot (bU) = (bU) \cdot (aI_2)$ avem.

$$A^n = C_n^0 a^n I_2 + C_n^1 a^{n-1} b U + C_n^2 a^{n-2} b^2 U^2 + \dots + C_n^n b^n U^n, (\forall) n \in \mathbf{N}^*$$

Avem $U^{2k} = I_2$ si $U^{2k+1} = U$.

Asadar :

$$\begin{aligned} A^n &= (C_n^0 a^n + C_n^2 a^{n-2} b^2 + \dots) \cdot I_2 + (C_n^1 a^{n-1} b + C_n^3 a^{n-3} b^3 + \dots) \cdot U = \\ &= \frac{(a+b)^n + (a-b)^n}{2} I_2 + \frac{(a+b)^n - (a-b)^n}{2} U, (\forall) n \in \mathbf{N}^*. \end{aligned}$$

f) Fie $X = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \in M_2(\mathbf{R})$.

$$\text{Din } \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} X = X \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}, \Rightarrow \begin{pmatrix} x+2z & y+2t \\ 2x+z & 2y+t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x+2y & 2x+t \\ z+2t & 2z+t \end{pmatrix}.$$

Asadar $x = t$ si $y = z$. Deci $\Rightarrow u, v \in \mathbf{R}$ astfel ca $X = \begin{pmatrix} u & v \\ v & u \end{pmatrix}$.

g) Deoarece $X \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = X \cdot X^{2007} = X^{2007} \cdot X = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} X$ din f) $\Rightarrow \exists u, v \in \mathbf{R}$

astfel ca $X = \begin{pmatrix} u & v \\ v & u \end{pmatrix}$.

$$\text{Din e) } X^{2007} = \begin{pmatrix} \frac{(u+v)^{2007} + (u-v)^{2007}}{2} & \frac{(u+v)^{2007} - (u-v)^{2007}}{2} \\ \frac{(u+v)^{2007} - (u-v)^{2007}}{2} & \frac{(u+v)^{2007} + (u-v)^{2007}}{2} \end{pmatrix}.$$

Obtinem sistemul : $\begin{cases} (u+v)^{2007} + (u-v)^{2007} = 2 \\ (u+v)^{2007} - (u-v)^{2007} = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (u+v)^{2007} = 3 \\ (u-v)^{2007} = -1. \end{cases}$

Deci $\begin{cases} u + v = \frac{2007\sqrt{3}}{2} \\ u - v = -1. \end{cases}$ Descărcat de pe site-ul ebacalaureat.ro

Deducem ca solutia ecuatiei este $X = \begin{pmatrix} \frac{2007\sqrt{3}-1}{2} & \frac{2007\sqrt{3}+1}{2} \\ \frac{2007\sqrt{3}+1}{2} & \frac{2007\sqrt{3}-1}{2} \end{pmatrix}$.

Subiectul IV

a) $a_0 = \int_0^\pi \left(\frac{1}{2\pi} x^2 - x \right) dx = \frac{\pi^2}{6} - \frac{\pi^2}{2} = -\frac{\pi^2}{3}$.

b) Se utilizeaza formula de integrare prin parti.

c) Conform punctului b) avem:

$$b_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n = \sum_{k=1}^n a_k = \int_0^\pi \left(\frac{1}{2\pi} x^2 - x \right) \sum_{k=1}^n \cos kx dx, (\forall) n \in \mathbf{N}^*;$$

d) Avem $2 \sin \frac{x}{2} \cos x = \sin \frac{3x}{2} - \sin \frac{x}{2}$; $2 \sin \frac{x}{2} \cos 2x = \sin \frac{5x}{2} - \sin \frac{3x}{2}$

$$2 \sin \frac{x}{2} \cos nx = \sin \left(\frac{x}{2} + nx \right) - \sin \left(nx - \frac{x}{2} \right).$$

Deducem ca

$$\left(2 \sin \frac{x}{2} \right) \sum_{k=1}^n \cos kx = \sin \left(nx + \frac{x}{2} \right) - \sin \left(\frac{x}{2} \right) = \sin nx \cos \frac{x}{2} + \cos nx \sin \frac{x}{2} - \sin \frac{x}{2}.$$

Obtinem $\sum_{k=1}^n \cos kx = \frac{1}{2} \left(\sin nx \operatorname{ctg} \frac{x}{2} + \cos nx - 1 \right), (\forall) n \in \mathbf{N}^*, (\forall) x \in \mathbf{R} \setminus 2\pi \mathbf{Z};$

e) $\int_0^\pi h(x) \cos nxdx = \int_0^\pi h(x) \left(\frac{\sin nx}{n} \right)' dx = \frac{1}{n} \int_0^\pi h'(x) \sin nxdx.$

Avem

$$\left| \frac{1}{n} \int_0^\pi h'(x) \sin nxdx \right| \leq \frac{1}{n} \int_0^\pi |h'(x)| dx \leq \frac{1}{n} \int_0^\pi M dx = \frac{M\pi}{n}, (\forall) n \in \mathbf{N}^*, \text{ unde } M = \sup_{x \in [0, \pi]} |h'(x)|.$$

Obtinem $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^\pi h(x) \cos nxdx = 0$. Analog se arata ca $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^\pi h(x) \sin nxdx = 0$;

f) Avem $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(x) - g(0)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(\frac{1}{2\pi} x^2 - x \right) \cos \frac{x}{2} + 2 \sin \frac{x}{2}}{x \sin \frac{x}{2}} = \frac{1}{\pi};$

g) Din c) si d) $\Rightarrow b_n = \frac{1}{2} \left(\int_0^\pi g(x) \sin nxdx + \int_0^\pi f(x) \cos nxdx - \frac{1}{2} a_0 \right) =$

$$= \frac{1}{2} \left(\int_0^\pi g(x) \sin nxdx + \int_0^\pi f(x) \cos nxdx + \frac{\pi^2}{6} \right), (\forall) n \in \mathbf{N}^*.$$

Utilizand f) si e) obtinem $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \frac{\pi^2}{6}$.